RAAP België - Rapport 77

Blue Gate, Antwerpen

Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek

Programma van Maatregelen

Bureauonderzoek – 2017D295

Landschappelijk booronderzoek – 2017D296

Nazareth
2017

Colofon

Opdrachtgever: Blue Gate Antwerp
Scheldedijk 30, 2070 Zwijndrecht

Titel: Blue Gate Antwerpen
Archeologienota Archeologisch Vooronderzoek
Bureauonderzoek – 2017D295
Landschappelijk booronderzoek – 2017D296

Status: concept
Datum: 05-05-2017
Auteurs: M.Verhoeven & C. Ryssaert
Projectcode: 2017D295/2017D296
Projectcode RAAP: ANTPE4
Projectmedewerkers: M. Lipsch, C. Coppens
Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Steenweg Deinze 72,
9810 Nazareth
Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BVBA
Steenweg Deinze 72
9810 Nazareth
telefoon: 0498 44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bvba, 2017
RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

1 Gemotiveerd advies

Opmerking: deze nota is vanwege kleine wijzigingen in de begrenzing van het projectgebied een update van een eerdere nota: 2017A235/2016J237 (RAAP België rapport 49).

In het rapport over het booronderzoek staat: “Indien de ingrepen niet of nauwelijks bedreigend zijn, doordat deze ondiep (< 1 m -Mv) zijn of dat er sprake is van het ophogen van het maaiveld, dan zal de noodzaak tot vervolgonderzoek geheel afwezig zijn. Vanzelfsprekend valt niet uit te sluiten dat de desbetreffende archeologische niveaus, en eventueel de Ferrarisstructuur, elders in het projectgebied, dat wil zeggen buiten de gezette boorraaien, op andere dieptes voorkomen dan wel afwezig zijn.”

Er is dus in een groot deel van het projectgebied sprake van archeologische niveau’s, maar deze bevinden zich over het algemeen vrij diep onder het maaiveld. Dit is een belangrijke nuancering ten opzichte van de archeologische verwachting uit het bureauonderzoek, waarin werd gesteld dat in het grootste deel van het gebied waarschijnlijk geen resten voorkomen. Er wordt dan ook gesteld dat “De noodzaak en mogelijkheid voor vervolgonderzoek wordt gewogen naar de mate van bedreiging van de potentieel archeologische niveaus door de toekomstige inrichting, in combinatie met de mate van vervuiling in het projectgebied”. Voor het grootste deel van het projectgebied geldt er dan ook een middelhoge verwachting voor vindplaatsen vanaf het Neolithicum..

In het kader van deze conclusie, is een analyse uitgevoerd waarin (1) de potentiële archeologische niveau’s; (2) de verwachtingen en (3) de diepte en aard van de ingrepen zijn betrokken.

Als we kijken naar de dieptes van de potentiële archeologische niveau’s blijkt dat zich in twee boringen in het noordoosten zich het verwachte niveau vanaf ca. 1.60 m beneden maaiveld bevindt, maar dat in de rest van het projectgebied het niveau beneden de 2 m ligt. Het diepste niveau bevindt zich op een diepte van 7 m.

Met betrekking tot ontgravingen is er een onderscheid tussen:

- verstoringen tot 2 m;
- verstoringen tot 2.5 m in het kader van afgraven van vervuilde kernen;
- verstoringen tot 3 m.

Omdat het om een beperkt aantal boringen gaat in slechts één raai, is extrapolatie van de dieptes naar het omliggende landschap moeilijk. Echter, als we kijken naar de ruimtelijke relatie tussen de verstoringen en de dieptes van het potentiële archeologische niveau, wordt er verwacht dat de ontgravingen niet of nauwelijks zullen leiden tot aantasting van archeologische resten. Bovendien gaat het in het geval van de ontgravingen ten westen van de Olieweg om zware bodemverontreiniging, in de vorm van olie in de bodem en het grondwater, alsmede PAK’s en zware metalen. Vanwege deze vervuiling wordt verwacht dat eventuele archeologische resten, met name sporen, niet goed te herkennen of geconserveerd zullen zijn.

Er wordt buiten de ontgravingen tot maximaal ca. 4 m opgehoogd. Er wordt niet verwacht dat het opgebrachte materiaal (“zanderige grond”) zal leiden tot ontoelaatbare druk en vervorming van archeologische resten. Ook worden er geen grote veranderingen in grondwaterspiegel verwacht, waardoor verkleuring (zoals verblauwing) van grondsporen of verdroging van resten niet wordt voorzien. Ontoelaatbare extra bodemdruk wordt niet verwacht omdat er reeds 2-3 m grond bovenop het potentieel archeologische niveau ligt, waardoor dit niveau misschien reeds vervormd is, en/of een buffer tegen verdere vervorming is. Verdroging wordt niet waarschijnlijk geacht omdat in geval van ophoging met een zandlichaam er in het algemeen minder water oppervlakkig afstroomt en minder verdamping optreedt, waardoor de bijdrage van zuurstofhoudend water uit neerslag groeit.

2 Verder verloop van de onderzoeksstrategie

Gezien de geringe kans op archeologie, de ernstige vervuiling en de negatieve invloed daarvan op de zichtbaarheid en conservering van eventuele archeologische resten, wordt verder archeologisch onderzoek in het projectgebied niet zinvol geacht. Daarom is er geen Programma van Maatregelen opgesteld.

3 Programma van maatregelen

Niet van toepassing.